

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні довеня по 30 сот. від стрічки.

Обнова міністерства.

Поданє міністра Прадого о відставку виклиало в парламентарних кругах оживлений рух. Посли, котрі наслідком літної спеки вельми охляли і лагодили ся до відпочинку, починають тепер вельми живо розважувати, хто би мав найбільші вигляди на міністерський портфель, що тепер має опорожнити ся. Особливо поміж німецько-вольнодумними послами проявила ся велика рухливість, щоби обновити міністерські фотелі, заміщені представниками німецьких сторонництв. Загально думають, що з уступленем Прадого не скінчить ся мін. пересиленє, але що також уступлять др. Мархет, Кляйн а навіть Дершатта, хоч сей останній найміцнійше держить ся на своїм місці. Говорять також дуже голосно про уступленє д-ра Коритовского, але єго місце заняв би знов якийсь Поляк (велику охоту до пожертвованя в тім напрямі заявляє др. Гломбінський). Тим то для німецьких авгурів, котрі радіб поділити сьвіт поміж себе, остають лише міністерство просьвіти, залізниць і судівництва, та місце міністра-земляка.

Німецько-вольнодумні послы, як ми вже вчера згадували, мало що вже не поділити шкіри неубитого медведя, і вже висунули ся, як ми подали, всякі кандидати з сего табору до міністерських портфельів, так що єсть більше кандидатів, як місць. Але при тім забувають они, що також християнські суспільники, котрі всеж таки є найбільшим сторонництвом, виступлять з правами до ще одного що найменше портфелью. Уже давнійше христ. суспільники змагали до того, щоби здобути для себе міністерство просьвіти. Тепер звичають з Відня, що міністерство просьвіти мав би обняти довголітний кандидат на се місце, граф Штірґк, член палати вельмож, або др. Грабмайр, також з палати вельмож, котрий останньою своєю промовою про університетську справу висунув ся на перед.

Як із сего виходить, обнова міністерства бар. Бека мала би бути вельми далекосягла, бо мало що не всі міністерства булиб наново обсажені. Але ся обнова міністерства не остала би без впливу також на соціал-демократичне сторонництво, котре заняло би також важне місце, іменно при збільшеню числа віцепрезидентів о двох, припало би одно місце соціал-демократам, а наслідком сего змінилаб ся також і форма опозиції сего сторонництва.

Якнебудь отже почнуть ся парламентарні ферії, не буде спочинку на полі внутрішньої політики, а навпаки почне ся живий рух і колотнеча поміж сторонництвами о обсаду міністерських місць. Сі далекосяглі зміни в міністерстві заповів уже міністер др. Гессман минувшої неділі в Містельбах. Він вказав на те, що в осени повинно конечно дійти до повного проясненя поміж сторонництвами заступленими в правительстві і що утворенє певної більшости парламентарної буде основою для парламентарного міністерства.

Як N. fr. Presse запевняє, міністер Праде тому виїс поданє о відставку, позаяк не міг погодити ся з деякими постановами начерку язикового закона і що задля того між ним а міністром-президентом виринули суперечности.

Неперечно одначе і личні понуки відгривали тут велику ролю і жадоба, яка проявила ся між німецько-радикальними послами що до захопленя місця міністра-земляка в свої руки. Др. Шуберт, бібліотекар політехніки, котрий бажав за всяку ціну стати соймовим або парламентарним послом з підмогою Прадого, а сего не осягнув, витягає тепер проти него всякі закиди, що Праде в своїм дневнику під своїм іменем напечатав около 300 статей національного і народо-господарского змісту, котрі для него безплатно написав Шуберт. Сим способом думав др. Шуберт осягнути посаду в міністерстві німецького міністра-земляка, але се єму не повело ся. Праде виробив єму, як Deutschnat. Corr. зазначує, через міністра Мархета осьму раягу в статуті бібліотечних урядників.

Нема сумніву, що з обною міністерства виринуть наново всі ті трудні питання, які не позволяють довести до ладу і спокою в Австрії. Передовсім стане на першій місці язикове питанє, але чи внесенє язикового закона в осени застане політичні круги спокійнішими і згіднішими, як тепер, можна що найменше сумнівати ся. Друга болюча справа — се університетске питанє, котре в осени знов вирине. Обнова міністерства зустрине ся отже з немалими трудностями, хоч нема сумніву, що міністер-президент бар. Бек буде змагати при сій нагоді до утвореня певної парламентарної більшости і буде старати ся на ній оперти також своє правительство.

Як бачимо з усіх прояв, які розвивають ся з нагоди міністерского пересиленя, сподівають ся всі парламентарні сторонництва осягнути певні успіхи а

тим-самим і вплив на хід парламентарних і державних справ, навіть і соціал-демократи відбудуть певну еволюцію і будуть мати свого представника, коли вже не в правительстві, то бодай в президній посольської палати, а тим самим і безпосередній вплив на парламентарні і державні справи. Лише руский клуб остає поза скобками в усіх тих комбінаціях, а як небудь числово належить до значнійших парламентарних сторонництв, нема про него навіть згадки.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Посольська палата ухвалила на вчерашнім засіданю закон про самоходи, а відтак перейшла до розправи над справами незайманости посольської. Ухвалено в деяких справах видати судам послів: Брайтера, Петрицкого, Шаєра і Ончула. Відтак приступлено до обрад над звітом регулямінової комісії. Референт Кіярі вказує на потребу зміни регуляміну і вносить, щоби число віцепрезидентів палати помножити з 2 на 5 а число секретарів з 12 на 15. П. Штайнвендер домагає ся далекосяглих змін регуляміну, щоби уможливити скорше полагоджуванє справ. Референт меншости др. Стоян вносить збільшенє віцепрезидентів на 5. Шрафль домагає ся поправи недостач регуляміну. Кіярі вносить, щоби палата ухвалила поручити регулямінової комісії, щоби в найближшій часі предложила начерк зміни регуляміну. На тім замкнено розправу. По промові генер. бесідників Корошеца і Адлера палата ухвалила внесенє Стояна, себ то помноженє числа віцепрезидентів з 2 на 5 і внесенє Кіярого що до предложеня начерку зміни регуляміну. На одну нову віцепрезидентуру ухвалили словінські і хорватські послы предложити п. Погачника.

Після короткої перерви почала палата розправу про закон що до поправи биту державн. служби, котру відтак перервано.

Пос. Іров запитаню до президента домагає ся, щоби послам Крамаржови, Глєбовіцкому і Грібарови, котрі їздили до Петербурга підчас сесії держ. ради, а тепер пробувають на слав. зїзді в Празі відтягнуто за той час дисти посольські, бо они не мали відпустки і обов'язані були являти ся на засіданях палати. Віцепрезидент Жачек обіцяє се подати до відома президента.

Пос. Ліберман звертає увагу на се, щоби вже в тім році на основі ново ухваленого закона відпали військові справи двох останних років крайової оборони, бо тут розходить ся о господарські інтереси 40.000 родин робітничих. Др. Жачек обіцяє се домагає подати до

відома президента. На останку відповідали на інтерпеляції міністри Дершта і Бінерт, сей останній між иншим в справі ревізії церкви в Скалі переведеної комісарем староства, порушеної інтерпеляціями оо. Онишкевича і Давидяка. На тім закінчено засіданє, а слідує визначено сего дня на 10 годину рано.

Заграниця.

Трудности в утвореню правительства в Сербії не уступили. На основі дотеперішних переговорів має Мильованович утворити урядниче міністерство і обняти теку загр. і внутр. справ окрім президії, Ружич ісповіданє і просьвіту, Поличевич — судівництво, Милютин Попович — скарб і тимчасово торговлю а Степанович — міністерство війни і тимчасово будівлі. Скоро се міністерство утворить ся, представить ся правительственному стороництву, щоби оно зазначило супроти сего правительства своє становище.

В Росії вже тепер наслідком великої посухи в многих губерніях виступає страшна гроза голоду, як виходить наглядно з промови голови департаменту місцевого господарства Гербеля, виголошеної останніми днями в російській думі. Про сю вельми досяглу справу пише київска „Рада“:

З даних, наведених Гербелем у своїй промові, видно, що озимина на Україні майже зовсім пропала. Правда, до „чорного реєстру“ голови департаменту місцевого господарства ввійшло тільки шість українських губерній — Катеринославщина, Таврія, Херсонщина, Полтавщина, Харківщина й Чернігівщина, про губернії так званого південно-західного краю там не згадуєть ся. Одначе, дані, опубліковані досі в місцевих газетах, в тім числі і в „Раді“, дають більше ніж досить підстав включити до „чорного реєстру“ також Київщину, Поділля й Волинь. Єдина оговорка, з якою можна прийняти наше доповненє, буде та, що коли в губерніях лівобережної й степової України озимини пропало процентів 75—80, то в губерніях України правобережної сей процент понижуєть ся до 55—60. Ріжниця, у всякім разі, не дуже значна.

„Коли згадати всю ту ролю, яку відіграє озимина в сільськім господарстві Росії взагалі й українського хлібороба особливо, тоді грізне значінє наведених цифр встане перед нами цілком ясно. Сього значіння не ховає й уряд, який устами Гербеля заявив, що „людности загрожують неврожай озимини.“

Д. Гербель був настільки ласкавий, що навіть пояснив, з яких жерел можна буде допомогти людности неврожайних губерній на купівлю насіння, — як що така допомога буде потрібна. Таких жерел три: місцеві харчові капітали, місцеві харчові запаси (громадські магазини збіжа) й загальнодержавний харчовий капітал. Беручи на увагу, що українські губернії виключено з реєстру губерній, яким допомога може бути видана з загальнодержавного харчового капіталу — на думку уряду, вони досить забезпечені місцевими капіталами, — ми побачимо, що Україна має такі запаси: 18,934.133 карб. грішми в місцевих громадських та губенських харчових капіталах і 12,460.891 пуд. збіжа в громадських магазинах, себто загалом мільонів на 30—32. Пересічно се вийде по 3½ мільона на губернію, що при нормальних обставинах може цілком задовольнити потреби місцевої людности в насінні.

„До наведеного обрахунку треба одначе внести дві таких поправки, які цілком міняють справу. Насамперед, д.

Гербель говорить про допомогу на насіння й нічого не каже про харчову допомогу. Хіба він певен, що в такій допомозі не буде потреби? На жаль, факти, наведені самим же д. Гербелем, не дають ніякої підстави для такого оптимізму. Навпаки, є багато підстав гадати, що харчова допомога як раз буде потрібною, й тоді 3½ мільонів на губернію безперечно буде замало.

Але й ці 3% мільони на губернію являють ся цифрою цілком проблематичною — й се є друга поправка. Багато громадських магазинів стоять зовсім порожні, в багатьох збіжа не повно. При таких обставинах цифру в 12,460.891 пуд треба значно зменшити. А хто знає, яке в дійсности становище місцевих харчових капіталів; чи не подібне воно, часом до становища громадських магазинів?

Отже засобів для боротьби з неврожайом і його наслідками зовсім не так багато, як се можна подумати на підставі промови д. Гербеля. Сей висновок, справедливність якого мусить бути очевидно для кожного, повинен звернути увагу як уряду, так і думи державної і примусити їх пильнійше переглянути питання й задалегідь подбати про серйозні засоби боротьби з страшною небезпекою.

Римська рада мійска ує уніла катехізм з народних шкіл в Римі. Оповіданє про се звучить: „В мійських школах в Римі наука релігії заборонена!“ Внескодавець сеї справи Конті мотивував своє внесенє тим, що теперішня школа потребує лише гігієни і народогосподарского образования дітей, а релігія є непотрібним баластом! Лише трох радних протестували проти сего, одначе їх закричала товпа галерійна. Радний Монті Гварнієрі (посол) вказував на се, що більшість батьків шкільних дітей домагало ся науки релігії, отже демократичні засади вимагають, щоби бодай уможливлено таку науку. В дійсности в лютім с. р. понад 100.000 батьків з Риму висловили домаганє, щоби заборонювано в школах науку релігії.

В Турецкій Арменії від якогось часу положенє стало грізним. Турецкі власти віляють Ван перевели ревізії в многих домах і відкрили великі склади оружя і воєнних припасів, революційних відозв, брошур і т. п.

Америка буде мати також польского епископа. Епископом-суфраганом в Чикаго, в Зєдинених Державах, іменованний Поляк кс. Родє. Тим способом вдоволено бажаню Поляків-католиків чикагської епархії, а епископ не буде промовляти до них по англійски, бо населенє польске там сеї мови не розуміє. Одначе кс. Родє буде крім того епископом для всіх епархій, бо говорить також англ. мовою і буде міг проповідувати і Ірландцям. Поляки сподівають ся ще іменованя другого епископа Поляка для иншої епархії, в котрій єсть багато Поляків.

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

XIII.

Зі Львова 1-го Марця 1869.

Високоповажний Добродію!*)

Вчера повернув п. Диметъ съ Квіва черезъ Варшаву. Въ Варшаві бачивъ ся зъ

Добр. Білозерскимъ — но не привісь ніякихъ вістокъ. У Москву и до Менчица писавъ разъ и я виждатиму тимъ нетерпівавше книжокъ українськихъ, що вчера одержавъ листъ відъ Буковинчиківъ, котрі просять нарокомъ книжокъ въ мене. Вчера одвітивъ я їмъ, загрівъ до праці, и зажадавъ докладний списокъ всіхъ Буковинськихъ інтелігентнихъ Русинівъ, які бъ вони ні були. Я сподіюсь розбудити тамъ сильного духа українского, бо якъ мій кореспондентъ самъ каже, єсть въ нихъ охота до нашої літератури и хотять вони „корінці тягнути съ квадративихъ рускихъ“.

2. П. Диметъ одвітивъ зглядомъ друковання псалтира рішучо, що теперъ не може дати (?) на накладъ, бо заводить еп gros переплетню въ Клівській Лаврі. Висилайте, Добродію, увесь Псалтирь, а я роспишу пренумерату; инакъ діла сего не можъ робити.

3. Поемъ у гарнихъ касткахъ не було ніякихъ въ коробці. Не думайте Добродію, що хто небудь другий читає хочъ одну стрічку зъ Вашихъ листівъ. Листи Ваші що у Партицького суть, я роздобуду — щоби вінъ допустивъ ся якої зради надъ Вами — такимъ вінъ не єсть — а въ друге — чи думаете, що ябъ таке допустивъ та дививъ ся, заложивши руки. У насъ діло найбільше терпить черезъ те, що Ви мені не хочете вірити, хочъ ще того не сказали мені просто въ вічі.

4. Спасибі що зволили Ви Добродію печатати Правду у півтора аркуша. Я хочъ не все а таки теперъ мушу користувати зъ Вашого ласкавого призову. Зрадувавъ ся я Вашими словами: Ви собі візьміть Львівъ и изъ нихъ міркую, що Ви таки хочъ трохи мені вірите, хочъ другі Васъ не такъ зрадили, якъ не було въ їхъ щирості до Васъ та до нашого діла. Я міркую теперъ по всьму, що деякі Вашъ грішъ лишень полюбили, тай більш нічого. Не знаю, який рахунокъ подавъ Вамъ Омелянъ, бо коли я въ єго за все те питавъ ся, то мені відвітувавъ він дуже круглими числами, а у насъ такъ не може бути.

5. Передне слово до Йова одержавъ я, Спасибі! Печататимемо, якъ звеліли.

6. Зъ газетою — кажете підкидати — добре!

7. Стишокъ: Трі брати, печатали академики и роздали гостямъ на вечорі декляма-торскимъ.

Посилаю Вамъ, Добродію, єго и віршъ Федьковича, котрий поліція не допустила до деклямацій.

8. Рахунокъ зъ грошей виславъ я у XII листу. Грошей надсилайте Добродію скоро.

9. Діло пансионне розпочате. Взлясь за єго Сущкевичъ, маляръ Устияновичъ и я. Здаємъ ся будетъ мусіли окремиий пансионъ заложити. — Ніяка Сосновська, дочка знаного у Львові яко Русина небіжчика Сосновского, возьме се діло на себе. Скоро ино буде щось певного, вишлю Вамъ обь всімъ докладну звістку и засягну дальшихъ інструкцій зглядомъ науки — що маєть ся у такому пансіоні учитись крімъ звичайної науки.

10. Огоновський, про котрого я Вамъ згадувавъ — се чоловікъ трусливий гіршъ заяця; хочъ має гарне становище. Єсть вінъ повомъ, суплентомъ на університеті львівскімъ для руської літератури и професоромъ гимназіяльнимъ. Таланту въ єго не конче багато; більшъ працює, якъ внає. Давніще не заявлявъ ся вінъ Українцемъ і теперъ може лишень тому такимъ ставъ, що наша черевага на університеті, себъ то, що слухачі єго переважно Українці.

Ізвдоръ Шараневичъ, чоловікъ роботящий, Дръ философіи — историкъ, професоръ при гимназіумъ. Вінъ написавъ „Историю Галицкой и Володимірской Руси“, не конче по жереламъ, а більшъ по готовимъ книжкамъ. Вінъ не заявивъ ся до сеї пори яко нашъ чоловікъ, теперъ не пише навіть по руськи, а ино по польски. Зъ єго добра намъ не буде. На душъ вінъ слабенький — трусли-

*) На долі: Вп. Пант. Кулішу у Венеції.

вий, здається більшою матеріальністю, чимъ патриотъ.

Не має вже в більшій чутки, що сі два чоловіки мають редагувати яку газету.

(Конець буде).

НОВИНИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: † Кирила і Мет. Ап.; римо-кат.: Симона з Липи. — В неділю: руско-кат.: Атаназія Прп.; римо-кат.: Винкент.

— **V. звіт дирекції ліцея Руского Інститута для дівчат в Перемишлі з правом публичности за рік шкільний 1907/8.** Про сей першорядний ліцей доводило ся нам серед шкільного року нераз з признанем згадувати. Нині виймаємо із єго річного звіту декілька дат, якими наші пов. читачі певно заінтересують ся. Директором ліцея є проф. рускої гімназ. п. Іван Мануляк, а крім него учило в нім 18 кваліфікованих сил учительських, а се 4 пані, між ними п-ї М. Примівна, директорка-помічниця, і 14 учителів. До надобовязкових предметів було 5 учит. сил. Обсада сталих учительських сил відбуває ся в той спосіб, що Виділ Інститута предкладає терно з трех на дотичну посаду найлучше укваліфікованих кандидатів (-ток) за посередництвом кр. Ради шкільної міністерству просьвіти. План науки в ліцею відповідає приписам міністерства просьвіти з 11. грудня 1900 р. і на тій основі міністерство надало ліцеєви I—V кл. право пралюдности по візитації закладу в днях 3—6. лютого с. р. через кр. інспектора д-ра Майхровича. В учительській бібліотеці ліцея було з кінцем сего шк. року 706 томів; в бібліотеці для молодіжи: 418 томів руских книжок, 138 польських, 126 німецьких і 54 французьких. Географічний габінет має 47 карт і оказів, історичний 70 примірників карт і образів, природописний габінет 500 оказів з царини звиринної, 152 з ботаніки і 128 оказів з мінералогії; фізичний габінет числить крім хемікалій 105 предметів в 120 примірниках. До науки рисунків закуплено в останнім році нових 6 томів підручників. Вивіноване ліцея в прибори до наглядної науки є вповні як на 5 клас вдоволяюче.

Сирава фізичного розвою учениць ліцея розвинула ся в біж. році на ширшу скалю. Виділ товариства побудовав в городі Інститута новий будинок, призначений виключно на школу і габінеги. Є се величавий дім 2-поверховий з центральним огріванем для всіх кімнат і коритарів, в котрім є 10 просторих саль, призначених на класи а 2 єще обширші на науку фізики і рахунків. Щоби учениці могли вигідно переходити з мешкального будинку до шкільного, побудовано просторий критий перехід (віадукт), який лучить будинки. По слянтованю горішньої части города побіч нового будинку, уладжено просторе бовище (1600 м²) призначене до ігор і забав, так що тепер є два бовища, нове і давне в долішній часті города (1200 м²). Часть горішнього бовища виділено на ігру в Lawn-tennisa. На сих бовищах бавила ся молодік в вільних хвилях і підчас павз в ріжні ігри, тут відбувалася також наука гімнастики, а в городі в горячі дни наука деяких предметів наукових.

Молодіж користала рівнож з купелів в Сяні а в зимі в лазенках Інститута. Майже що дня учениці поодиноких клас або більше разом ходили на прохід зимою та літом під проводом надзирательок. В літті відбувалися прогульки поза село. В останних днях мая відбула ся прогулька з ученицями V кл. під проводом настоятельок і директора закладу до Сколього, Синевідска, Бубнища, Гребенова і Зелемянки, в тиждень пізнійше прогулька IV кл. ліц. в ті самі околиці, крім Бубнища. Обі прогульки вдали ся з кожного боку знаменито, весь час тривала прекрасна погода. Мимо довгих маршів (зі Сколього до Гребенова і Зелемянки) та спиваня по горах, молодіж не чула утомленя, навпаки весела, вдоволена та

розбавлена нерадо вертала домів. Сі прогульки принесли подвійний хосен, бо молодіж не лиш налюбувала ся чудовими горами Скільщини, но також пізнала важнійші осередки галицького промислу, як великий тартак Шміда, фабрику розтираня каміня на шутер, воздушну колійку, якою возять землю з вершків гір на долину ріки Опору, фабрику сірників та пуделочок. В Бубнищу оглянули величаві формації скал, печер і звалищ. Молодіж навчилася багато а красою природи так одушевилася, що многі з них повтаряли: „До смерти не забудем сих вражінъ“.

Заряд Інститута звертає всегда пильну увагу на гігієнічне вихованє молодежи, подає вказівки і ради їх родичам, а щоби науку гігієни поглубити, старші учениці ліцея взяли участь в курсах самарянських, устроєних заходами перемиських лікарів виключно для пань. Виклади відбували ся в рускій мові в великій салі Інститута в днях від 4—11. мая с. р. Лікарі д-ри Кос, Дмоховский, Маланюк, Войтович і Долянський, лікар Інститутский, в приступний спосіб подали: 1) Істория, організація і розвиток тов. „Червоного Хреста“. 2) Короткий начерк анатомії і біології чоловіка. 3) Перша поміч в наглих випадках. 4) Обходжене хорих (три відчити). 5) Гігієна дитини. Кожду лекцію пояснювано демонстраціями. Практичну науку закладаня бандажів і компресів переведено в головнім шпиталі а на закінчене демонстровано устрій тов. „Червоного Хреста“ в ц. і к. гарвізоновім шпиталі в присутности штабового лікаря д-ра Маєвского і ц. к. фізика д-ра Крамажиньского.

В ліцею було з початком шк. року 198 учениць, а се: в приготовляючій класі 9, в I — 33, в II — 44, в III — 39, в IV — 31, а в V 42. Серед року виступило 3, а класифіковано 195. Вислід класифікації був одним словом знаменитий. Першу класу з відзначенем дістало 77 учениць, першу класу 109, третю 1 (з приг. класи), поправок було 7, а 1 учен. не класифікована. (В II класі було приміром 20 відзначаючих, а 20 з першою класою). Всі учениці були рускої народности і руско кат. обряду. Вік учениць сягав від 10 літ (в приг. кл.) до 19. Став родичів учениць: 132 свьяченики, 19 висші урядники, 10 нар. учителі, 10 селяни, 7 міщани і купці, 6 адвокати, 5 лікарі, 5 державні слуги, а 2 артисти (які?). Побутовим місцем родичів був: Перемишль 19, перемиський повіт 7, инші повіти Галичини 166 (найбільше лїський пов. 10), Буковина 1, Шлезк 1 і Америка 1.

При звіті поміщено розвідку проф. Ореста Авдиковича п. з. „Огляд літературної діяльности Олександра Кониського“ на 24 сторінках 16-ки.

— **Про паломництво до Почаєва і Київа** подає Słowo Polskie отсю звістку: Z Galicyi do Poczajowa. Podług informacji „Poczaj. Izwiest.“ w d. 17 sierpnia b. r. ma wyruszyć pielgrzymka ze Lwowa przez Radziwiłłów do Poczajowa a potem do Kijowa. „Poczaj. Izwiest.“ wzywają członków związku prawdziwych Rosyan, aby w Radziwiłowie stawili się in gremio celem powitania kompanii i uroczystego odprowadzenia jej do Poczajowa. Któż to pójdzie z tą pielgrzymką?

На се запитанє можемо дати відповідь, що повезуть там наших селян протеговані Słow-ом Polsk-им і деякими польськими політиками Starorusini: Марков, Дудикевич et cons!

— **Живлова катастрофа.** Сего року в середущій Европі падають по деяких околицях нечувані в давних літах гради і зливи, а в инших сторонах нема цілими місяцями ні каплі дощу. Градова полоса тягне ся, так сказатиб, від Шлеска через середню Галичину, хотая кілька градових онадів було вже і в горах Позавчера нанесла туча зі зливою в живедкім повіті величезні шкоди. Над селом Юцином немовби прорвала ся хмара, а потоки води заляли село, рознесли 20 домів і втопили 20 осіб. Надто згнуло багато худоби, коний і безрог. На місце випадку прибула на ратунок пожарна сторожа з Живля.

— **Град** завбільшки великого кулака вибив

до голої землі всю царину в селах Яблониця, Ферескуля, Полянки, Голова і Перехрестне, косівського повіту, дня 15. с. м. около години 3. по полудни. Місцями падали брили леду. Найдужше потерпіло село Ферескуля. Не то старі але й діти голосять, що годі вдержати ся в селі. Гуцулам грозить голодова смерть.

— **Самоходзі випадки.** З Берліна доносять: В селі Беліц 18 клм. від Почдаму стала ся оводі кровава пригода з самоходом. Великий перегоновий самохід директора Гаймана виїхав рано з Берліна задля пробної їзди перед військовими перегонами, що мають бути при кінци липця межі Віднем а Берліном. Метою подорожи було місто Фрідріхсгафен над Боденським озером, де учасники прогульки, держ. радник Серльо і берлінський шпортовець др. Ехельгайзер хотіли приглянути ся летови баллона гр. Ценеліна. З початку при скорім темпі подорож була щаслива. Коли виїхано за Беліц, самохід стрітив селянський віз, якого коні так налякали ся, що самохід треба було спинити в бігу. Мимо того однак удар самоходу з возом був в наслідках страшний. Самохід скрутив ся і упав в рив, а Серльо вилетів з него на дорогу коміт головою і згинув на місци. Др. Ехельгайзер розторочив собі також голову і є смертельно ранений. Гайман і машиніст вийшли ціло. Другий подібний випадок лучив ся того самого дня коло Монахова, також при здержуваню самоходу перед хлопскою фірвою. Самохід не міг стати на місци, бо перед тим гнав як лисавка, скрутив на бів і висипав пять їдучих осіб на улиці. Машиніст згинув, а инші тяжко покалічили ся. В однім і другім випадку була причиною нещастя шалена їзда. Тому дуже на часі є ухваленій в австрійськім парламенті самоходовий закон проти вітрогонів.

— **Перегони балонів** відбули ся сими днями в Чикаго. Участь в перегонах взяло 9 балонів. Виграв балон Фільдінг, котрий опав коло Вест-Шельфорд в провінції Квібек, о 800 миль від місця злету. Французский балон „Віль де Дієн“ упав на озеро Мічіген, звідки з трудом удалось єму підлетіти, щоби уласти в Брайтипорті в провінції Мічіген. Подорожних вишого балона виратував инший корабель. Пять балонів опало в Канаді, о инші в провінції Мічіген.

— **3 комином на голові.** В одній льондонській газеті появилася була дня 26. цвѣтня 1797 р. отся новинка, котра наробила в цілім місті немало сензації: Джон Гетерінгтон, звисний капелюшник, котрого спеціальність в тім, що придумує безнастанно нову моду на сім іоли, прохожав ся вчера по хіднику на побережю з величезним комином на голові, зробленим із шовку, котрий якоесь дивно свѣтив ся. Вражине, яке він тим комином робив на прохожих, було страшенне! Фактом є, що деякі женщины на вид того дивного предмету мліли, діти кричали а якийсь молодий чоловік, котрий як раз вертав від якогось маляря, перевернув ся в глоті і зломив собі руку.—З тої причини мусів пан Гетерінгтон вчера оправдувати ся перед судом поліційним і єго привели туди під ескортою узброєних поліціантів. Арештований сказав, що він після єго погляду має повне право показати своїм льондонським закупникам капелюх найновійшої моди, діло свого винахідного духа. Судия однак не був того погляду і засудив винахідника блискучого комина на 50 фінтів штерлінгів (1200 К) кари. Пізнійша судєба того новомодного капелюха, за проворний капелюшник мусів так тяжко відпокутувати, звистна загально. „Блискучий комин“ дійшов до великого значіня і поваги в свѣті, бо то — циліндер, без котрого нийне не може ніхто обійти ся, хто хоче надати собі великої поваги або удавати великого пана і елєганта.

— **Дрібні вісти.** Винчане п. Анатоля Малиновского, укінч. богослова, з п. Олександрю Турулівною, донькою о. ради. Теодора Турули, відбуде ся дня 26. липця в парохіальній церкві в Хоросткові (ст. зел. в місци). — Бурмістром м. Бродів вибрано д-ра Станислава Рітля, а заступником Антона Василевского. — На під-

